

Nuuk den 01. juni - 2018

Inatsisartut Suleriaasianni § 37 naapertorlugu Naalackersuisunut apeqqutit imaattut matumuuna saqqummiuppakka:

Naalackersuisunut apeqqutit:

1. Peqarpa nalunaarusiamik, misissuinerimik imaluunniit naatsorsuutininik eqqortumik takutitsisunik mittarfiit pingasut aningaasalersornissaannut pilersaarut Kalaallit Nunaannut erniatigut nafferaatitigullu ukiumut qanoq akeqartassanersoq?

- Taamaattoqanngippat taava Naalackersuisut naatsorsugaat qanoq ippat? Misissuinerit imaluunniit naatsorsuutit suut tunngaviuppat?

2. Pilersaarutit imaluunniit naatsorsuinerit misissuinerilluunniit Naalackersuisut innersuussutigisinnaavaat, naatsorsorneqarlutik isertitatigut nikerartoornermut pissutaasut mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut atatillugu?

2 A) Naalackersuisut aningaasalersueriaatsinik allanik sunik nassaarniarnissartik takorloorpaat qulaani taaneqartut piviusunngussagaluarpata? Akitsuutit qaffallugit? Akileraarutit qaffallugit? Pisassiisutit qaffallugit?

3. Aningaasarsiornermut politikkikkut tunngaviit suut tassa aningaasartuutit isertitallu oqimaaqatigiinnerat kiisalu aningaasartuutininik aqutsinerit - aamma attassisinnaassutsimut pilersaarutit - sorliit mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut siunnersuummi tunngavigineqarpat, taarsigassarsinissaq eqqarsaatigalugu aamma piffissami qanoq sivisutigisumi? ukiut sisamat, qulit, 20-t, 30-t?

3 A) mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut taamaallaat tunngatillugu.

3 B) Sanilliullugit kommunini angallannikkullu sanaartugassat pillugit pilersaarutininut allanut, soorlu illuliortiternissamut aamma inunnik isumaginninnikkut immikkoortumi kiisalu allanut aningaasartuutitalinnik taarsigassarsiniarnissanut naleqqiullugu?

3 C) Piumasaqaatit takku ataanni; mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut pilersaarut DAU-balancimut qanoq sunniuteqassava ukiuni tulliuttuni 25-ni?

3 D) Naalackersuisut isumaat naapertorlugu mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut atugassanik taarsigassarsineq pisortat siunissami allatigut taarsigassarsiniarnissaannut sunniuteqassava?

- Taamaassimappat; taava misissuinerit nalunaarusiallu sorliit tassani tunngaviuppat?

- Taamaanngippat; taava misissuinerit nalunaarusiallu sorliit tassani tunngaviuppat?

4. Naalackersuisut ataatsimoortumik takussutissaqartinnerlugit - tassa takussutissaqartinnerlugu aningaasat katillugit qassit Kalaallit Nunaanni pisortaqaqfinni oqartussaaffiit akiitsorilersimaneraat imaluunniit pilersaaruteqarnersut akiitsorilissallugit? Tassani eqqarsaatigineqarput kommunit, Namminersorlutik Oqartussat aamma pisortat tamakkiisumik pigisaat suliffeqarfiit taakkulu ataaniittut ingerlatseqatigiiffiit/ pigisat suleqataasut, taamaasilluni kikkut tamat takusinnaaniassamassuk pilersaarutaasut kiisalu maannakkut taarsigassarsiarineqarsimasut taakkulu akilersorneqarfissaat, kiisalu aningaasanut katillugit qassinut Landskarsi toqqaannartumik toqqaannanngikkaluartumilluunniit qularnaveeqqusiisimanersoq?

4 A) Tassunga ilanngullugit ukiuni tulliuttuni tallimani, qulini aamma 20-ni aningaasartuutissatut nalunaarutigineqarsimasut, pisortat qularnaveeqqusiisuliullugit imatut amerlatigisunut aningaasanut pissutigalugu angisuunik sanaartortitsinissanut pisortat akiliisussaananerit soorlu;

- Nuummi paarnaarussivissamut nutaamut.

- Kommunit kalerritigeriigaannut sanaartugassanut tamanut aamma ukiuni aggersuni taarsigassarsianut soorlu illuliortiternissanut il.il.

- Mittarfiit arlallit ataatsikkut sananissaannut aningaasaliissutissat sinaakkutaat aamma akilersuutissat.

SULEQATIGIISITSUT
SAMARBEJDSPARTIET

- Allat pilersaarutaasut pisortat qularnaveeqqusigassaattut aamma/imaluunniit sanaartugassaattut pilersaarutaasut aningaasalersoriikkat, taarsigassarsiartaalu qularnaveeqquseriikkat imaluunniit taarsigassarsissunneqarsimasut?

- Soorlu inissaqarniarnikkut kinguaattoorfioreersut?

5. Naalackersuisut naatsorsoreersimanerlugit aningaasartuutissat amerleriaataat, akileraarutit qaffannissaat allallu siunissami akileraartartunit akilerneqartussat, erniaat taarsigassarsiallu akilersorneqartussanngorpata?

5 A) Qanoq ililluni tamanna nammatassaq eqqornerusumik innuttaasunut sulisinnaasunut ataasiakkaanut agguarneqarsinnaava? Tassa innuttaasut ataasiakkaat akileraarutitit aqputigalugit qanoq angitigisumik ukiumut akileeqataasassappat?

6. Nuummi, Ilulissani Qaqortumilu ataatsikkut timmisartunut mittarfiliorniarnernut atatillugu taarsigassarsiniarnerit qanoq angitigisumik erniatiguinnaq akilersuutitiguinnarlu nammackersuutaassappat? Aamma ukiuni qassini?

6 A) Tamanna Kalaallit Nunaata BNP-anut naleqqiullugu qanoq annertugiva imaluunniit

6 B) Kalaallit Nunaata BNP-nut assigusumut naleqqiullugu?

Tunngavilersuut:

Innuttaasut 55.800-t missaaniittut (2015) ilaat 25.000-t missaat (2015) sulisinnaapput. Sulisinnaasut ikileriarnissaat taggiinerit eqqarsaatigalugit taamatullu utoqqaat amerlissamaarneranut taggiinerit kiisalu nunami maani inuttut ajornartorsiutit qiviaraanni, soorlu aamma inuusuttut ilinniartinniarnerni ajornartorsiuteqartugut, ernumanarsinnaavoq taarsigassarsiniarnissaq Landskarsi /Aningaasanut inatsit qularnaveeqqusiuliullugu taarsigassarsiariniarneqartunut, sualummik taarsigassarsiariniarneqartut amerlalluinnarnerat eqqarsaatigalugu. Ataani atsiortup nassaarisinnaasimangilai inuiaqatigiit aningaasarsiornerannut aningaasaliissutissat kingunissaasa naatsorsorneqarneri aamma misissorneqarsimangilaq siunissami pineqartut qanoq akeqassanersut ajalusoorutaasinnaasut ilanngullugit kiisalu aamma siunissami innuttaasut amerlassusissaat, ilinniarsimassutsip naliginnaasumik qaffasissusaa, inuutissarsiutinik ineriartortitsinissaq, nunani allaneersunik suliarortussanik killilersuiniarneq - taamaasillunilu tamatumap akileraarutitigut annaasaqaatigineqarnissaa aamma inuutissarsiutinik assigiinngitsuni isertitat appariarsinnaanerit aamma ilaatinneqangillat.

Ukiuni aggersuni annertoorsuarnik suliassaqarpugut aamma angallannerup iluani allanngortiterisussaavugut, kisianni tuaviupiluttoqarsorinarpoq tassani pilersaarutit akueritinniarneqarput ullumininnguit sapaatip akunnimininnguillu ingerlanerni sukumiisunik misissuinernik tunngaveqartitsigani, ersersinniarlugit kingunerusussat tamaasa - aamma pisussat kinguaariit tulliisa ataatsit tungaanut.

Meeqqanut inuusuttunullu immikkoortumi inuttut ajornartorsiuterpassuit, peqqinnissaqarfimmi, utoqqarnik sullissinermi qissimikkaanni kiisalu ineqarnikkut ilinniartitaanikkullu kinguaattoornerujussuit taamatullu suliarortlutik nuunniartunik killilersuiniarnerit qiviaraanni isumaqarnerusorinaraluarpoq isertitatta ilaat qulaani taaneqartunut aamma innuttaasut akornanni ajornartorsiutinut inooqataaffigisatsinnut atorneqaannartuuppata tulluarnersagaluarpoq.

Aamma amingaatigaarput siumut isigisumik misissuisoqarnissaa eqqarsaatigereerlugit sulisinnaasut ikiliartornerat aamma sulisinnaanngitsut utoqqaat amerliartornerat nutaanik mittarfiliornernut atatillugu aamma tamakku aningaasalersornissaannut atatillugu.

Aamma nuuttunut politikkimik sukanerinissamut oqalunnerit, tassa siunissami aningaasalersueqataasussanut ikinnernut agguartariaqarmata aningaasartuutitigut nammatassat aamma tassunga atatillugu puigornagu akileraartut qaffattariaqarnissaat. Taamatullu aamma ilannguttariaqarput ukiut pissakilliorfiit, isertitat ikilinerannik nassataqartussat. Taarsiullugu naatsorsuutigisariaqarpoq

SULEQATIGIISITSISUT
SAMARBEJDSPARTIET

kiffartuussinerit appartingaatsiartariaqarnissaat, aningaasaliissutitigut malinnaaniassagutta imaluunniit ineriartorneq unitsittariaqassavarput aamma aningaasaliissutit, namminersorlutik oqartussat ingerlatseqatigiiffiini pisisartunut kiffartuussinerit akii appartariaqassavagut, taakkunannga taarsigassarsianut akiliutissat tigusariaqassagatsigit.

Ukiumut inuit 80.000-t missaasa Kalaallit Nunaannut angalasarnerat eqqarsaatigalugu imaassinnaavoq angalasut ataasiakkaarlutik tamarmik akitsuutinut imaluunniit bilittinut akiliinerusalernissaat - taamaattoqassanngippalli akileraartartut ataasiakkaat tamarmik toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit akileraarnerusariaqassapput timmisartunut suluusalinnut mittarfinnik pingasunik sanaartorneq akissaqartikkumallugu, siunissami kingunerujumaartusat naammattumik ersarissaqqaanngikkaluarlugit.

Malunnarpoq naammattumik ersarissarneqarsimanngitsoq innuttaasut nalinnaasut toqqaannartumik toqqaannanngitsumilluunniit mittarfiliortiternernut akileeqataasarnissaat kiisalu aamma ukiuni qassini akileeqataasassanersut.

Aamma ersarissarneqanngilaq angalaviit sorliit pisortanit tapiiffigineqartassanersut imaluunniit ilaasut qanoq amerlitigisariaqassanersut iluatsitsisoqassappat aammali paarlattuanik suut naatsorsuutigineqassanersut ilaasut ikileriassagaluarpata imaluunniit bilittinut akit qaffassagaluarpata imaluunniit mittarfeqarnermut akitsuutit qaffassagaluarpata mittarfiit aningaasalersornerannut ikorfartuutitut.

Aamma Suleqatigiissitsisuni nassaarisinnaasimanngilagut misissuinerit pitsaasut suliarilluakkallu takutitsisunik illoqarfiit mittarfittaarnikut qanoq ilinniartitsinerit aningaasaliiffigineqassanersut, tikeraanik tikilluaqquisarfeqassanersut, takornariat ingerlariaqqissinnaajunnaartut qanoq pineqartassanersut, nunap iluani angalasut ingerlaqqissinnaajunnaartut qanoq pineqartassanersut il.il. qulaani pineqartut aningaasalersorumallugit. Tassa suut immikkut aningaasartuutit aningaasaliinerillu pisariaqassanersut.

Aamma iluatsinngilagut misissuinerit nalunaarutilluunniit naleqqersuussisut mittarfiliassanut pilersaarutaareersunut aningaasartuutinik kiisalu nuna tamakkerlugu taarsigassarsiassanut pilersaarutaareersunut taamatullu nunap avataaniik taarsigassarsiassanut taamatuttaaq aamma amingaatigivarput pingaarnersiuinissamut misissuineq atuuttussaq soorlu ukiunut qulinut, 20-nut aamma 30-nut.

Apeqqutit ullut suliffiit nalinnaasut qulit iluanni akineqarnissaat kissaatigaarput.

Tillie Martinussen
Samarbejdspartiet - Suleqatigiissitsisut